

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Deciditur quæstio circa iuramentum assertorium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

tutum. Est enim Fide sanctum, Deo placere opera virtutum supernaturalia: & ita ex hoc dictamine præeunte movetur Fidelis ad faciendum ea opera, quæ rationis ductu censet esse supernaturalia, & Deo placentia.

DISERTATIO XVII.

An sit peccatum lethale iuramentum de mendacio leui?

CAPVT I.

Deciditur quæstio circa iuramentum assertorium.

SYMMARIUM.

- Refertur propositio damnata. n. 1.
Damnatio est conformis sententiæ omnium Theologorum. n. 2.
Respectu iuramenti mendacium leve est materia gravis; & quare? n. 3.
Obiectio solvitur. n. 4.
Quomodo intelligendus sit S. Augustinus dum dicit mendacium iocosum non esse proprie mendacium? num. 5.*

1. **V**igesima quarta propositio ex damnatis hæc est: *Vocare Deum in testem mendacij levis non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.* Et quidem iuramentum assertorium falsum, quamvis de materia levissima, aut iocosa, esse peccatum lethale, res est adeo clara, & evidens, ut mirandum sit, eam assertionem cadere potuisse in mentem alicuius hominis mediocriter docti.

2. Et quidem P. Suarez tom. 2. de Religione tract. 5. lib. 3. cap. 4. ex-

hausit, quidquid super hac materia potest differi. Et num. 2. sic ait: [Communis, & certa sententia est, omne assertorium periurium, de quocumque mendacio sit, etiam levissimo, esse peccatum mortale, & ita nunquam posse fieri veniale ex levitate materia:] Et pro hac conclusione citat S. Thomam 2. 2. quæst. 98. art. 3. ad 2. & omnes Theologos expresse asserentes periurium esse posse peccatum veniale, dumtaxat ratione subreptionis, sive (quod idem est) defectu plenæ advertentiæ.

3. Rationem reddit: quia respectu iuramenti, omne mendacium, quamvis levissimum est materia gravis. Quam positionem multis probat num. 3. & præcipue illis verbis: [Licet in homine affirmare mendacium iocosum, sit levis culpa; tamen in Deo dicere levissimum mendacium, esset summa imperfectio; quia eo ipso amitteret eminentiam primæ veritatis: ergo qui Deum affert in testem mendacij etiam minimi, maximam iniuriam illi irrogat, & quantum est ex se, privat illum sua infallibili veritate, & consequenter tacite protestatur, vel Deum non omnia scire; vel non esse summe bonum, cum mentiri possit.]

4. Solvit deinde P. Suarius, quæ incontrarium obijci possunt. Nam Angelus verb. *Periurium*. Refert Goffredum asseruisse, periurium iocosum esse peccatum veniale; & quavis Angelus dicat, oppositum esse tutius, tamen ipse ait, posse defendi eam opinionem Goffredi, quia mendacium iocosum non est proprie mendacium, ut sentire videtur S. Augustinus relatus in cap. *Quod autem*. 22. q. 2. & videtur etiam id asserere Glossa in cap. *Num. 5. Nunc*. 25. dist. Videtur etiam favere Scotus in 3. dist. 39. art. 1. asserens, periurium leve non esse peccatum mortale.

Sed

5. Sed omnino reiicienda est ea opinatio Goffredi & Angeli, vt evidentius falsa propter dicta. Ad id autem quod dicit S. Augustinus, mendacium iocosum non esse proprie mendacium, respondet Suarius sic: *Intelligendus videtur, quando locutio ita fit per iocum, vt ex ipso modo iocandi satis intelligi possit, non affirmari id, quod dici videtur, sed tantum ad lusum proferri. Et licet hoc admittatur in simplici sermone, tamen quando adhibetur iuramentum, vix habet locum hæc interpretatio.* Quod autem affertur ex Scoto, affirmat Suarius, cum non loqui de parvitate materiæ, sed de levitate loquendi ex indeliberatione.

CAPVT II.

An asserere, quod violatio iuramenti promissorii possit esse culpa venialis, ratione parvitatæ materiæ, subiaceat huic damnationi?

ARTICVLVS I.

Præmittuntur ea, quæ certa sunt.

SVMMARIVM.

Etiam si hæc propositio proferatur in alio sensu, nempe de iuramento promissorio, illa vt iacet, subiicitur damnationi. n. 6.

Quomodo iuramentum promissorium includat promissionem, & simplicem assertionem? n. 7.

Qua ratione iuramentum promissorium quandoque cadat solum supra simplicem assertionem de actione futura. n. 8.

An iuramentum de actione futura pa-

riat obligationem illud implendi? num. 9.

An qui facit promissionem iurati in favorem alterius, subeat duplicem obligationem? n. 10.

Quotuplex peccatum fieri possit contra iuramentum promissorium? num. 11.

6. **C** Vidam Recentiori attribuitur, quod loquens de iuramento promissorio, & de parvitate materiæ, ratione cuius violatio eius iuramenti possit esse culpa venialis; id asseruit per hanc propositionem 24. ita vt sensus, in quo illam protulit, sit de parvitate materiæ in iuramento promissorio. Sed quamvis ille sensus, quem is Author intendit, non subiaceat damnationi, si sit iuxta ea, quæ mox dicam; propositio tamen vt iacet non propterea excusatur à damnatione: quia in vim huius damnationis numquam potest admitti, quod liceat vocare Deum in testem mendacij levis.

7. Pro claritate ergo huius materiæ, præmitto primo, in iuramento promissorio duo contineri. Primum est promissio, quæ nihil aliud est, quàm assumere onus obligationis, qua quis se obligat Deo, vel homini. Secundum est simplex assertio, qua quis asserit se talem actionem facturum; & ea assertio explicat propositum adimplendi eam promissionem. Et cum super additur iuramentum, hoc cadit tam super promissionem, quam super eam simplicem assertionem de actione futura. Et hoc est iuramentum proprie, & in rigore promissorium.

8. Præmitto secundo, etiam vocari communiter iuramentum promissorium illud, quod non cadit supra promissionem, sed solum supra simplicem assertionem de actione futura. V.g. cum quis coram Petro iurat, daturum se Ioanni centum argente